

Die Haghe

Juli 2014
124e jaargang nr. 4
verschijnt 6 x per jaar

Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix

LEDENBERICHT

Van de voorzitter

De voorbereidingen voor onze jubileumviering begin oktober volgend jaar zijn in volle gang. De voornaamste onderdelen zullen een jubileumboek en een bijbehorende tentoonstelling in het Haags Historisch Museum zijn. Het thema is in beide gevallen: Haagse standbeelden en monumenten in de openbare ruimte die iets vertellen over de geschiedenis van onze stad. Als lid van Die Haghe krijgt u de mogelijkheid de viering van het 125-jarig bestaan te ondersteunen door 125 euro te storten op giro NL 49 INGB 0000 0717 91 t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe onder vermelding van: 125 jaar Die Haghe. Daarmee helpt u het jubileumboek te financieren, dat ieder Die Haghe-lid (gratis) zal ontvangen. Als tegenprestatie zal uw naam in dit boek worden vermeld en kunt u het lustrumsymposium, met diverse prominente sprekers, gratis bijwonen. In de komende Ledenberichten zullen we u op de hoogte houden van onze lustrumactiviteiten.

Florus Wijsenbeek

Activiteiten voor de leden

Zomerexcursie

Zoals u al in het vorige Ledenbericht heeft kunnen lezen, gaan we op zaterdag 23 augustus naar de historische stad Haarlem, waar we twee geheel verschillende musea zullen gaan bezoeken en in een salonboot een rondvaart over het Spaarne en de grachten zullen gaan maken. We gaan dit keer gezellig met de trein: u wordt daar-

Interieur Teylersmuseum

AGENDA

23 augustus

Zomerexcursie naar Haarlem, onder meer naar Teylersmuseum en museum Het Dolhuys

27 september

Noteer vast in uw agenda: Najaarsledenvergadering en uitreiking Die Haghe Prijs 2014 in het Haags Historisch Museum

PostNL
Port Betaald

Rondvaart door de Haarlemse grachten

voor om 9.00 uur op station Den Haag Centraal verwacht (spoor 9) zodat we op tijd zijn voor de trein van 9.14 uur naar Haarlem. Een half uur later zullen we al in Haarlem arriveren, waarna we een korte wandeling (15 min.) door de oude binnenstad zullen maken naar het oudste museum van ons land, het Teylersmuseum (1784), en het enige ter wereld dat zijn authentieke achttiende-eeuwse collectie en interieur heeft behouden. Eerst zult u in de Tuinzaal van het museum een kop koffie/thee met wat lekkers worden aangeboden, waarna om 11.00 uur de rondleidingen beginnen. U kunt bij uw inschrijving uw voorkeur uitspreken voor een rondleiding door het gebouw en de vaste collectie óf naar de bijzondere bibliotheek met zijn vermaarde boeken, die alleen onder begeleiding toegankelijk is. Wie het eerst komt het eerste maalt, dus geef u snel op als u een voorkeur heeft.

Na deze voeding voor de geest is het tijd om aandacht aan de maag te geven. Voor het museum ligt om half één onze salonboot De Zolderschuit klaar, die ons niet alleen anderhalf uur lang Haarlem vanaf het water zal laten zien, maar waarop we ook onze lekkere trek kunnen stillen met een luxe High Tea en onbeperkt koffie en thee, ondertussen genietend van het uitzicht. Een gids aan boord zal zorgen dat u ook hier weer wat wijzer van boord zult gaan.

De boot brengt ons tot enkele minuten lopen van het tweede museum Het Dolhuys, waar we – u raadt het al – ons weer bezig zullen gaan houden met onze geest, zij het op geheel andere wijze. In dit voormalig Leprozenhuis uit 1320 – daarom buiten de stadsmuur gelegen – werden al vanaf 1559 eeuwenlang krankzinnigen verzorgd. U heeft eerst nog wat tijd voor u zelf totdat om 3 uur de rondleidingen beginnen. De deskundige gidsen zullen u uitleggen hoe de visie op de geestelijke gezondheidszorg in de loop van de tijd veranderde, wat op een moderne interactieve wijze zal worden getoond. Vergeleken met het vermaarde en bejaarde Teylers draait het Dolhuys nog maar sinds heel kort mee als museum, maar heeft desalniettemin al grote indruk gemaakt en prijzen gewonnen voor de wijze waarop dit moeilijke onderwerp – met een lach en een traan – wordt behandeld.

Om half vijf is ons programma ten einde en gaan we weer richting station, dat enkele minuten lopen van Het Dolhuys ligt. U kunt natuurlijk langer in Haarlem blijven, maar wij mikken op de trein van 16.44 uur naar good old Den Haag waar we omstreeks 17.17 uur zullen arriveren.

We kunnen u dit aantrekkelijke programma aanbieden voor de gunstige prijs van 45 euro, waarbij u er wel rekening mee moet houden dat de treinreis en de entree voor het Teylersmuseum (met de museumkaart gratis, anders 8,50 euro) voor uw eigen rekening zijn. Alle overige genoemde onderdelen van het programma zijn inclusief. U kunt uzelf opgeven tot 1 augustus via: aanmeldendie-haghe@hotmail.com of 06-22123039. De 45 euro inschrijfgeld dient te worden overgemaakt op giro NL 49 INGB 0000 0717 91 t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe. Met de ontvangst van het inschrijfgeld is uw inschrijving bekrachtigd.

haghe@hotmail.com of 06-22123039. De 45 euro inschrijfgeld dient te worden overgemaakt op giro NL 49 INGB 0000 0717 91 t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe. Met de ontvangst van het inschrijfgeld is uw inschrijving bekrachtigd.

Museum Het Dolhuys

NB: vergeet niet uw voorkeur aan te geven voor de rondleiding in het Teylersmuseum en uw museumkaart mee te nemen, en checkt u alstublieft daags voor de excursie even of de treintijden niet onverhoopt gewijzigd zijn. Mocht de wandeling door Haarlem voor u een probleem zijn (ongeveer 1 km) dan kunt u dat doorgeven en zullen we daar een oplossing voor proberen te vinden.

Nieuws

Nieuwe service: actuele informatie via de e-mail

Ons Ledenbericht komt maar een keer in de twee maanden uit en daardoor mist u soms actuele informatie over bijvoorbeeld een opening of een presentatie. Wij willen dit opvangen door naast het Ledenbericht regelmatig een 'nieuwsbrief' per e-mail naar onze leden te sturen.

Via eerdere oproepen hebben we al de nodige e-mail adressen, maar nog lang niet van alle leden. Daarom nogmaals het verzoek aan de leden die dit nog niet gedaan hebben een e-mail naar onze penningmeester te sturen (ebdevries@xs4all.nl), zodat wij ook u op de hoogte kunnen brengen van actuele informatie die mogelijk interessant voor u is.

Die Haghe Prijs 2014

De tweejaarlijkse Die Haghe Prijs wordt in 2014 weer toegekend aan een scriptie en/of een publicatie op het gebied van de geschiedenis van Den Haag. Het prijzengeld is beschikbaar gesteld door de bank Insinger de Beaufort. De jury bestaat uit prof.dr. C.A. Chavannes-Mazèl, H.S. van Aartsen-Warsen en de gemeentearchivaris drs. M. Schenk. De shortlist zal begin september bekend zijn. De uiteindelijke winnaar van de prijs wordt op de ledenvergadering van 27 september bekend gemaakt. De jury van de Die Haghe Prijs zal haar keuze motiveren waarna de prijs wordt uitgereikt. De titels van de boeken en scripties die op de longlist staan zijn te raadplegen op de website van Die Haghe: www.haagsegeschiedenis.nl

Tentoonstelling

Nederland golft!

Toen Baron van Brienen rond 1890 vijf holes op zijn Haagse landgoed liet aanleggen, kon hij niet vermoeden dat de golfsport vandaag de dag zo populair zou zijn. Met meer dan 375.000 golfers is het na voetbal en tennis in grootte de derde sport van ons land. Dat de sport een lange traditie kent, laat het Haags Historisch Museum tot en met 12 oktober 2014 zien op de overzichtstentoonstelling *Nederland Golft!*, een tentoonstelling die voor een breed publiek wordt georganiseerd ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de Nederlandse Golf Federatie (NGF).

De Koninklijke Haagsche Golf & Country Club in de jaren '30 (coll. KHGCC)

Schilderijen uit de 17de en 18de eeuw van bekende kunstenaars als Hendrick Avercamp, Jan van Goyen en Rembrandt illustreren de populariteit van het oude kolfspel in de Gouden Eeuw dat aan het moderne golf vooraf ging. Uniek materiaal uit Schotland, zoals de oudste golfclub uit circa 1740, toont vervolgens hoe de sport zich daar ontwikkelde om aan het einde van de 19de eeuw terug te komen in Den Haag als het 'moderne' golf. Werd het toen nog slechts door de *happy few* beoefend, tegenwoordig telt ons land maar liefst 280 clubs en is het een sport voor iedereen, van alle leeftijden en op elk niveau.

Uitgebreid aandacht is er voor het golf vandaag de dag. Belangrijke items van de meest populaire Nederlandse golfers van dit moment, zoals Joost Luiten en Christel Boeljon, zullen niet ontbreken, evenals belangrijke prijzen zoals de Eisenhower Trophy, de British Amateur beker en de KLM Open bekens.

Bij het samenstellen van de tentoonstelling maakt het Haags Historisch Museum dankbaar gebruik van unieke particuliere verzamelingen en geeft het British Golf Museum een groot aantal objecten in bruikleen. Ook organiseert het museum in samenwerking met de NGF verschillende activiteiten, zoals lezingen en clinics, en verschijnt een speciale jubileumuitgave van het GOLFJournal.

Diverse oproepen

Webbeheerder gezocht

Wij willen graag onze website www.haagsegeschiedenis.nl toegankelijker maken voor de gebruikers. We hebben daar wel ideeën over, maar het bestuur zoekt iemand die met kennis van zaken meer sturing kan geven aan dit initiatief. Heeft u kennis van websites en wilt u onze vereniging helpen bij het verbeteren van onze website, dan kunt u zich aanmelden bij onze penningmeester Enno de Vries: ebdevries@xs4all.nl of tel. 06-36189906.

Ondersteuning bij organiseren activiteiten

Onze vereniging biedt ieder jaar veel activiteiten aan voor de leden. Het bestuur zoekt iemand die bij het organiseren van deze activiteiten wil helpen. Dat houdt in: het samenstellen van een activiteitenprogramma, het contacteren van sprekers en rondleiders, het verwerken van aanmeldingen van de leden (via e-mail en telefoon) en het begeleiden van de activiteiten. Heeft u interesse, neem dan contact op met Lex van Tilborg (tilborg@haagshistorischmuseum.nl).

Juliaantjes zoeken films en verhalen

In 2017 bestaat de Haagse *Congregatie van de Zusters van de H. Juliana van Falconieri* 100 jaar. De zusters van deze Congregatie worden meestal Juliaantjes of Julianazusters genoemd. De Juliaantjes hebben gewerkt in de kraam- en gezinsverzorging van financieel minder bedeelde gezinnen waarvan de moeder ziek was of in het kraambed lag. Zij vroegen daarvoor geen betaling en leefden van giften en collectes. Vanaf de jaren '50 van de vorige eeuw deden zij dit werk steeds meer in dienst van kruisverenigingen en weer later in dienst van instellingen voor gezins- en bejaardenzorg. Vanaf de jaren '70 werd het werk van de Congregatie in de gezinnen steeds meer afgebouwd. De zusters pakten nieuwe taken op in het pastorale en sociale werk.

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan wordt een documentaire gemaakt en een boek geschreven over de geschiedenis van de Juliaantjes. De Congregatie zoekt foto- en filmmateriaal waarop Julianazusters aan het werk te zien zijn bij gezinnen thuis. Zusters die aanwezig zijn bij activiteiten of kerkelijke aangelegenheden. Zusters die zich lopend, fietsend of op de brommer verplaatsen. De zusters zijn te herkennen aan hun zwart habijt met witte sluier (binnenshuis) of zwarte sluier (buitenshuis). Buiten droegen zij een lange zwarte cape. Als zij aan het werk waren, droegen zij een blauw of wit schort over hun habijt. In de zomer droegen zij tijdens het werk een grijs habijt. Later droegen zij

Zr. Josephine

een kleine zwarte sluier. Vanaf 1970 begonnen de zusters met het dragen van burgerkleding. Verder zoekt de Congregatie mensen met herinneringen aan een Julianazuster die in hun gezin kwam helpen en die dat willen opschrijven. Wie dus foto's, filmbeelden, verhalen of andere informatie heeft en deze ter beschikking wil stellen, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met mevrouw T. de Wit-Persoon, Het Palet 12, 1906 CJ Limmen, 072-5053744, info@julianazusters.nl.

Publicatie Stijkelgroep

De heer Berend E. Glazenburg schreef ons het volgende: 'Een aantal jaren geleden kreeg ik een 'document humain' onder ogen van mijn inmiddels overleden oom Hilko Glazenburg – een van de weinige overlevenden van de verzetsgroep van Han Stijkel. Daarin had hij, ruim 80 jaar oud, zijn belevenissen opgetekend. Deze hoofdzakelijk Haagse verzetsgroep bestond uit ruim 40 personen en werd al heel vroeg in de oorlog opgerold. Na een showproces in Berlijn werden de meeste leden doodgeschoten. Het geschrift van mijn oom was aanleiding me nader te verdiepen in het wel en wee van de Stijkelgroep. Op mijn speurtocht ontmoette ik bij het NIOD instituut voor oorlogs-, holocaust- en genocidestudies de heer Wim de Vreugd. Deze was via een familielid, die ook tot de Stijkelgroep behoorde, eveneens geïnteresseerd geraakt. We vormden een redactieraad met als doel een boek te schrijven en er werd contact gezocht met Uitgeverij Boom, die veel belangstelling toonde. Wim de Vreugd bleek een bekwaam en gedreven speurder en kwam gaandeweg met steeds meer documentatie. Het zou een gemiste kans zijn, wanneer deze uitgebreide copij niet tot een boek bewerkt zou worden. Vanuit bezorgdheid zowel ten aanzien van de nabestaanden als vanuit historisch oogpunt doe ik hierbij een beroep op de leden van Die Haghe. Wie van u is bereid hieraan mee te werken? U kunt per e-mail in contact treden met Wim de Vreugd. Hij heeft laten weten medewerking op prijs te stellen. Zijn e-mailadres is: jans350@kpnmail.nl'

Nog een tentoonstelling

The Rolling Stones terug in Scheveningen

Vijftig jaar geleden traden The Rolling Stones voor het eerst in Nederland op en wel in het Kurhaus op 8 augustus 1964. Reden voor Muzee Scheveningen om uit te pakken met een jubileumtentoonstelling die van 29 juni tot en met 7 september te zien is.

In de Nederlandse geschiedenis neemt het Kurhausconcert een bijzondere plaats in. Historici slaan graag grenspalen op de tijdlijn van de geschiedenis. 1964 lijkt een bijzonder markeringsjaar, het begin in Nederland van de roemruchte jaren zestig: de Beatles en de Stones in Nederland, prinses Irene trouwt met de omstreden katholieke prins Carlos Hugo, het TV-cabaret van 'Zo is het toevallig ook nog 's een keer' provoceert de burgerij en Jan Cremer gooit met zijn boek 'Ik Jan Cremer' een steen in de ooit zo kalme vijver van de Nederlandse samenleving.

The Rolling Stones in het Kurhaus

Stoneskenner René Spork is aangezocht als gastconservator en dat betekent: nieuwe beelden, nieuw geluid. En natuurlijk leveren ook Ben Franse (eigenaar van de Scheveningse vintage shop Bennies Fifties) en Jaap Schut (directeur Museum Rock-Art) hun aandeel, naast tal van andere bruikleengevers die zorgden voor een schat aan fotomateriaal en unieke memorabilia. Samen met het Steigenberger Kurhaus Hotel wordt een Rolling Stones-arrangement ontwikkeld, inclusief een diner, hotelovernachting en museumbezoek.

Dat het Kurhausconcert van The Rolling Stones de gemoeieren tot op de dag van vandaag blijft bezighouden is niet verwonderlijk. Nog steeds duiken er nieuwe verhalen op. Zo maakte DirkJan Vos in 1994, na dertig jaar, een documentaire over het Kurhausconcert met interviews met ooggetuigen en nieuw beeldmateriaal. De filmproductie werd onder grote belangstelling in het Haagse Filmhuis vertoond.

Tien jaar later, in 2004, was er een heuse 'Stones Revival Party' in het Kurhaus, met een coverband en een speciale radio-uitzending van de AVRO. De directie van het Kurhaus had (en wellicht heeft) zelfs serieuze plannen om de Stones weer naar Scheveningen te halen. Het Kurhaus werd in de jaren '70 van de vorige eeuw ingrijpend verbouwd en aangepast, maar is nog altijd het beeldbepalende icoon van de badplaats Scheveningen. Een plaquette bij de bar, waar ooit het podium stond, houdt de herinnering aan The Rolling Stones levend.

Nieuwe leden

De heer en mevrouw F.W. de Haan en A.B.M. Bolk

Het bestuur van Die Haghe is als volgt samengesteld:

Voorzitter
drs. F.A. Wijsenbeek

Secretaris
drs. P. de Kieft
tel: 070-3834762

Penningmeester
ir. E.B. de Vries

Leden
mw. drs. W. Goudswaard
mw. Ph.A.M. Swenker
drs. L.A.F.H. van Tilborg

Secretariaat
Ursulaland 61
2591 GT Den Haag
e-mail: p.kieft@planet.nl

Financiën
Storting op giro 71791
(IBAN:
NL49 INGB 0000 0717 91)
t.n.v. Geschiedkundige Vereniging
Die Haghe

**Info ledenadministratie en
opgave nieuwe leden**
ir. E.B. de Vries
Margrietstraat 9
2555 PT Den Haag
ebdevries@xs4all.nl

Redactieadres Ledenbericht
Balistraat 32
2585 XT Den Haag
e-mail: michielvdmast@gmail.com

Redacteur Ledenbericht
drs. W.M. van der Mast

Website Die Haghe:
www.haagsegeschiedenis.nl

Jaarboek Die Haghe
Voor aanwijzingen auteurs en
inzenden van kopij:
V.L.C. Kersing, Dienst Stads-
beheer Afdeling Archeologie,
Postbus 12651, 2500 DP Den
Haag, tel. 070-3536633, e-mail
victor.kersing@denhaag.nl

Contributie/Opzegging
Bij opzegging van het lidmaat-
schap in de loop van het vereni-
gingsjaar blijft de contributie
voor dat jaar verschuldigd. Zie
Statuten op website Die Haghe.